07/07/2022

Ο Καταστατικός Χάρτης απασχόλησε ειδική συνεδρίαση της 46ης Κληρικολαϊκής Συνέλευσης

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Αρχιεπισκοπή Αμερικής

Του Νικόλαου Ζαΐμη

Με σημαντικά θέματα συνεχίστηκε χθες, Τετάρτη 6 Ιουλίου, η 46η Κληρικολαϊκή Συνέλευση της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αμερικής η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί σήμερα. Ωστόσο, αυτό που κυριάρχησε ήταν η ειδική συνεδρία με θέμα: “Το Όραμα της Δεύτερης Εκατονταετηρίδας: Η Χάρτα της Ελληνικής Ορθόδοξης Αρχιεπισκοπής Αμερικής”.

Στην ομιλία του ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής κ. Ελπιδοφόρος αφού ευχαρίστησε τους παρισταμένους για τη συμμετοχή τους σε αυτή την ειδική συνεδρία σημείωσε ότι πρέπει να εξετασθεί και να αποφασιστεί ποια θα είναι τα επόμενα βήματά τους

καθώς προχωρούν με ορίζοντα τα επόμενα εκατό χρόνια της Εκκλησίας της Αμερικής “σε αυτήν την ευλογημένη γη”.

Οι ανάγκες για την έκδοση νέου Καταστατικού Χάρτη

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στις ανάγκες που οδηγούν στην έκδοση νέου Καταστατικού Χάρτη της τοπικής Εκκλησίας καθώς οι συνθήκες και οι ποιμαντικές ανάγκες μεταβάλλονται διαρκώς.

“Η πνευματική φροντίδα και ευημερία των ευσεβών πιστών μας αποτελεί την πρωταρχική προτεραιότητα και μέριμνα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής μας, καθώς και του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της Αγίας και Ιεράς Συνόδου του. Ο αγαπημένος μας Οικουμενικός Πατριάρχης αναγνώρισε την ανάγκη βελτίωσης του τρέχοντος κυβερνητικού κειμένου της Εκκλησίας μας εδώ στην Αμερική – δεδομένου ότι είμαστε όλοι υπό τη σκέπη, την προστασία και τη φροντίδα της Μητέρας Εκκλησίας της Κωνσταντινούπολης ως πνευματικοί γιοι και κόρες Της. Και γι’ αυτό είμαστε ευχαριστημένοι από την αρχή με την επιθυμία του Οικουμενικού Πατριαρχείου να μας χορηγήσει έναν νέο Χάρτη”, ανέφερε και πρόσθεσε: “λάβαμε αυτή την είδηση με πολλή χαρά και καταλάβαμε ότι ήταν ένα δώρο από ψηλά – μια ιδιαίτερη ευκαιρία να αναπροσανατολίσουμε την Αρχιεπισκοπή μας με ένα νέο όραμα, το οποίο θα εκφραζόταν σε ένα νέο καταστατικό. Φυσικά, αυτό θα γινόταν σε πνεύμα αμοιβαίας κατανόησης και συνεργασίας με το Οικουμενικό Πατριαρχείο – με ισότιμη συμμετοχή και εκπροσώπηση και από τις δύο πλευρές. Και είμαι βέβαιος ότι αυτό μπορούν να το επιβεβαιώσουν και οι αδελφοί μου ιεράρχες της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου”.

Τα εμπόδια

Ωστόσο, ο Σεβασμιώτατος δεν παρέλειψε να αναφερθεί στην ομιλία του και στα εμπόδια που έχουν προκύψει και το ζήτημα της εκπόνησης νέου Συνταγματικού Χάρτη δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

“Θα ήθελα να θίξω μερικά πολύ βασικά και ξεκάθαρα γεγονότα που έχουν συμβεί, ώστε να ξεκαθαρίσω τυχόν παρεξηγήσεις. Η αρχική πρόθεση της έρευνας και του ερωτηματολογίου ήταν να αποτελέσει εργαλείο για την καλύτερη εκτίμηση των επιθυμιών και των προσδοκιών των ευσεβών πιστών μας, οι οποίοι αποτελούν το πλήθος της Ιεράς Αρχιεπισκοπής μας. Χωρίς αυτή τη ζωτική συμβολή και ανατροφοδότηση, δεν θα μπορούσαμε να χαράξουμε μια πορεία για την Αρχιεπισκοπή μας, η τροχιά της οποίας θα αντικατοπτρίζει κατάλληλα τις ανάγκες του λαού μας. Ποτέ δεν προοριζόταν να είναι υποχρεωτικό. Αλλά στο τέλος, δυστυχώς γέμισε από διαμάχες και διχασμούς. Γι’ αυτό έχει πλέον

αποσυρθεί, για να κατευνάσει τυχόν αυξανόμενες εντάσεις ή αυξανόμενες παρεξηγήσεις που θα ήταν επιζήμιες για τη συνολική πνευματική ευημερία των πιστών μας. Γιατί δεν είναι στόχος μας να διασπάσουμε την ενότητα του Σώματος του Χριστού στην Αμερική ή να εμποδίσουμε τη λειτουργία της Αρχιεπισκοπής και των Μητροπόλεων της".

Η αιτία απόσυρσης του ερωτηματολογίου και η επανεξέταση της αποστολής

Παράλληλα, εξήγησε ότι η απόφαση της απόσυρσης του ερωτηματολογίου από τις συζητήσεις ήταν ομόφωνη. "Με την ομόφωνη συγκατάθεση των μελών της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου, συμφωνήσαμε να αποσύρουμε την έρευνα και το ερωτηματολόγιο για να διατηρήσουμε την ειρήνη και την αρμονία που απολαμβάνουμε τα τελευταία είκοσι χρόνια. Ως εκ τούτου, ασχολούμαστε τώρα αποκλειστικά με τη διαδικασία σύνταξης του χάρτη και το όραμα που θα αντικατοπτρίζει για το κοινό μας μέλλον" και τόνισε ότι πρωταρχικό του μέλημα είναι η διαφύλαξη της ενότητας και η αποφυγή κάθε είδους διχασμού στο ποίμνιο.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στην αναστολή του χάρτη από το Οικουμενικό Πατριαρχείο τον Οκτώβριο του 2020. "Θα ήθελα να γνωρίζετε ότι λόγω της πανδημίας του COVID-19, η πρόοδος σε έναν νέο χάρτη ήταν πολύ δύσκολη και καθυστερημένη λόγω των αρνητικών επιπτώσεων του ο κορωνοϊού στον κόσμο. Γι' αυτό αποφασίσαμε τώρα να ζητήσουμε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο την

επαναφορά του καταστατικού, αφού είναι σαφές ότι δεν θα έχουμε ολοκληρωμένο κείμενο μέχρι την επόμενη Κληρικολαϊκή Συνέλευση το 2024. Πράγματι, είναι πολύς χρόνος για να να είναι χωρίς να έχουμε καταστατικό, παρόλο που δεν το παραβιάσαμε ποτέ, ακόμη και όταν είχε ανασταλεί. Η μόνη παραβίαση που κίνησα προσωπικά ήταν η σύγκληση της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου τουλάχιστον είκοσι πέντε φορές τα τελευταία τρία χρόνια (αντί της συνήθους πρακτικής δύο φορές το χρόνο, όπως αναφέρει ο καταστατικός χάρτης)".

"Είναι επιτακτική ανάγκη το κοινό μας όραμα να αφορά το μέλλον της νεολαίας μας, τη συνολική μας ανάπτυξη ως Εκκλησία και τα προγράμματα θρησκευτικής μας εκπαίδευσης. Πρέπει να επανεξετάσουμε την αποστολή μας ως Εκκλησία εδώ στις Ηνωμένες Πολιτείες και να διερευνήσουμε πώς να διακονούμε καταλληλότερα και πιο αποτελεσματικά πέρα από τα όρια των δικών μας Ορθοδόξων κοινοτήτων", πρόσθεσε σε άλλο σημείο.

Τα επόμενα βήματα

Κλείνοντας την τοποθέτησή του ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής κ. Ελπιδοφόρος αναφέρθηκε στα επόμενα βήματα τα οποία αναμένονται να γίνουν για την ολοκλήρωση της έκδοσης του νέου Συνταγματικού Χάρτη της Αρχιεπισκοπής.

"Επί του παρόντος, περιμένουμε να ενημερωθούμε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο εάν όντως θα επαναφέρουν τον προηγούμενο χάρτη, για τον οποίο ήδη έχουμε κάνει αίτηση.

Στη συνέχεια, θα λάβουμε ενημέρωση από το Οικουμενικό Πατριαρχείο για τη δημιουργία μικτής επιτροπής για τον καταστατικό χάρτη, προκειμένου να συνταχθεί και να αναθεωρηθεί νέο κείμενο. Όπως ήδη ανέφερα, αυτό το σεβαστό σώμα θα αποτελείται από κληρικούς και λαϊκούς εξίσου –όπως συνέβη με τον προηγούμενο καταστατικό χάρτη– και θα αντικατοπτρίζει ισότιμη ισορροπία και εκπροσώπηση της Μητέρας μας Εκκλησίας και της Ιεράς Αρχιεπισκοπής μας.

Στη συνέχεια, το Οικουμενικό Πατριαρχείο θα πρέπει να συζητήσει και να αποφασίσει εάν η διαδικασία αναθεώρησης του χάρτη θα συνεχιστεί από εκεί που είχε σταματήσει προηγουμένως, όταν τέθηκε σε αναστολή τον Οκτώβριο του 2020, ή εάν η όλη διαδικασία θα ξεκινήσει εκ νέου. Πρέπει να καταλάβουμε ότι το έναυσμα για αλλαγή του καταστατικού έρχεται από το Οικουμενικό Πατριαρχείο και όχι από την Αρχιεπισκοπή. Άρα, το άρθρο 25 του Κανονισμού δεν ισχύει για τυχόν αλλαγές που μπορεί να ζητήσει το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Ισχύει μόνο όταν η Αρχιεπισκοπή προτείνει την αλλαγή του καταστατικού. Ωστόσο, θα συνεχίσουμε να ζητάμε σχόλια και συστάσεις από την Ιερά Επαρχιακή Σύνοδο, το

Αρχιεπισκοπικό Συμβούλιο και το Κληρικολαϊκό Συνέδριο για το τι πιστεύουν ότι πρέπει να εφαρμοστεί στις κοινές μας προσπάθειες να οραματιστούμε το μέλλον της Εκκλησίας μας στην Αμερική.

Τέλος, το Οικουμενικό Πατριαρχείο θα χρειαστεί να διευκρινίσει εάν θα εμπλακούμε στην πλήρη αναθεώρηση ολόκληρου του καταστατικού ή αν απλώς θα αναθεωρήσουμε ορισμένα σημεία του”.

Γέρων Χαλκηδόνος Εμμανουήλ: Αδιάλειπτη η φροντίδα της Μητρός Εκκλησίας

Από την πλευρά του ο Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος κ. Εμμανουήλ, ο οποίος μαζί με τον Μητροπολίτη Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου και τον Μέγα Εκκλησιάρχη κ. Αέτιο εκπροσωπούν το Οικουμενικό Πατριαρχείο, τόνισε ότι η Ιερά Αρχιεπισκοπή Αμερικής κατέχει μια πολύ ιδιαίτερη θέση μεταξύ των Επαρχιών του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

“Είναι σίγουρα το μεγαλύτερο και ένα από τα πιο δυναμικά και εμπνευσμένα με τη μακρόχρονη ιστορία του, τη δημιουργικότητά του να αναπτύσσεται στο πλαίσιο της διασποράς, την ανθεκτικότητά του απέναντι στις αντιξοότητες και τις προκλήσεις. Αυτές οι προκλητικές και ανυψωτικές εξελίξεις ήταν δυνατές μόνο επειδή η Αρχιεπισκοπή διατήρησε την προγονική και αυθεντική εμπειρία της εκκλησιαστικής ζωής που οδηγεί στο μυστήριο της σωτηρίας. Ο ρόλος, η

αποστολή και η ευθύνη του Οικουμενικού Πατριαρχείου είναι να διασφαλίσει ότι αυτή η αυθεντικότητα της αποστολικής πίστης μεταδίδεται και μοιράζεται από τη μια γενιά στην άλλη", ανέφερε.

"Η συζήτηση για ένα Όραμα της Ελληνορθόδοξης Αρχιεπισκοπής για τα επόμενα εκατό χρόνια είναι κρίσιμη και η παρουσία αντιπροσωπείας του Οικουμενικού Πατριαρχείου επιβεβαιώνει τη δέσμευση της Μητέρας Εκκλησίας να ακούσει τι έχετε να πείτε όλοι σας για αυτό το όραμα. Ο Χάρτης είναι μόνο ένα όχημα που επιτρέπει σε αυτό το όραμα να ξεδιπλωθεί και να διαμορφωθεί ενισχύοντας την ενότητα της Εκκλησίας. Η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου πρέπει ακόμη να επανεξετάσει το αίτημα της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της 15ης Ιουνίου 2022 για άρση του ισχύοντος Χάρτη και επαναφορά στην κανονική του κατάσταση. Αυτό θα συμβεί κατά την προσεχή συνεδρίαση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου αυτόν τον μήνα" σημείωσε επισημαίνοντας ότι θα λάβει υπόψη του όλες τις προτάσεις που θα κατατεθούν προκειμένου να τις μεταφέρει στο Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Τέλος, επαίνεσε το έργο και την προσπάθεια του Αρχιεπισκόπου κ. Ελπιδοφόρου και των μελών της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου το οποίο, όπως ανέφερε, κινείται σε πνεύμα συνεργασίας. "Η παρουσία αντιπροσωπείας του Οικουμενικού Πατριαρχείου αποτελεί ένδειξη αγάπης και αδιάλειπτης φροντίδας από τη Μητέρα Εκκλησία, αλλά και έκφραση της αμέριστης συμπαράστασής μας στη διερεύνηση των πολλών διαστάσεων της ενότητας, ιδιαίτερα μέσα από το ορθόδοξο ήθος της αλληλεγγύης".

Φωτογραφίες: clergylaity.org